

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Svenska Skolan i Lissabon
2025-2026

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen gäller under tiden: 2025-08-27 till 2026-08-26

Verksamhetsformer som omfattas av planen: förskola, fritids och grundskola vid Svenska Skolan i Lissabon.

Ansvarig för planen: Rektor är ansvarig att planen verkställs och är levande i verksamheten.

Vision för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

På Svenska Skolan bemöts alla vänligt och respektfullt. Ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (se bilaga 1).

Alla ska känna sig trygga på Svenska Skolan. Det ska kännas tryggt att lämna sina barn på skolan.

Övergripande mål

Alla människor har ett lika värde med olika behov och förutsättningar. Vi lyssnar aktivt för att förstå varandra, vi hjälps åt att skapa tydlighet och bryr oss om varandra. Alla behandlas lika oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck. Ev. diskrimineringar, trakasserier eller kränkningar ska upptäckas tidigt och åtgärder vidtas omgående.

Förutsättningar

Verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö (Skollagen 1 kap § 4). Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. (Lgr 11. 1 kap samt 2 kap § 1)

Skolans uppdrag

Enligt 6 kap Skollagen angående åtgärder mot kränkande behandling samt 3 kap 14§-16§ i Diskrimineringslagen skall huvudmannen se till att: Det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling (Skollagen 6 kap 6§), Det bedrivs ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter. (Diskrimineringslagen 3 kap 14§). Skolan förebygger och förhindrar kränkande behandling och diskriminering (Skollagen 6 kap 7§,

Uppdaterad 25-08-26

Diskrimineringslagen 3 kap 15§). Det upprättas en årlig plan/likabehandlingsplan (Skollagen 6 kap 8§, Diskrimineringslagen 3 kap 16§).

Förskolans uppdrag

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. (Lpfö 2018)

Elevernas delaktighet

Eleverna ska vara delaktiga i det dagliga värdegrundsarbetet som klassråd, elevråd och komma med egna förslag på främjande åtgärder.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Daglig kommunikation, utvecklingssamtal, föräldramöte och ta del av Planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Personalens delaktighet

Personalen verkar för att skapa en trygg miljö på skolan.

Förankring av planen

Alla familjer får information om planen i samband med skolstart och på föräldramöte.

Planen finns på skolans hemsida. Vi går igenom planen med eleverna klassvis.

Utvärdering

Årets plan ska utvärderas senast: 2026-06-30

Beskrivning av hur planen ska utvärderas

Målen går igenom med elever, personal och föräldrar.

Sociogram och enkät genomförs under höstterminen. Utifrån dessa resultat jobbar vi vidare under det kommande läsåret.

Ansvarig för att läsårets plan utvärderas är rektor.

Främjande arbete

Utifrån ålder och mognad ska vi:

- tydliggöra för barnen/eleverna vad som är kränkningar och diskriminering
- gå igenom rutiner i Plan för diskriminering och kränkande behandling

Hur vi på skolan arbetar för att upptäcka kränkande behandling:

- All personal uppmärksammar och reagerar vid kränkningar
- Enkäter och utvecklingssamtal
- Främjande arbete som medvetandegör värdegrund, normer och arbetsmiljö
- Var och en tar ansvar att levandegöra likabehandlingsarbetet

Informera föräldrar om och tydliggöra Svenska Skolans värdegrundsarbete genom:

- Föräldramöte
- Utvecklingssamtal
- Spontana föräldrakontakter
- Styrelsen
- Information i sociala medier

Kartläggning av trivsel

Kartläggningsmetoder:

Trivselenkät, utvecklingssamtal, elevråd, spontana kontakter med elever, personal och föräldrar.

Hur eleverna involveras i kartläggningen:

Alla elever i åldrarna 5 år och uppåt deltar i besvarandet av trivselenkäten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

Uppföljningar av utvecklingssamtal och enkäter.

Uppdaterad 25-08-26

Förebyggande arbete

Skola

- Trygghet och trivsel är en stående punkt på personalkonferenser, klassråd och elevråd. Skolans ordningsregler diskuteras i de olika verksamheterna.
- Vuxna är alltid ute på rasterna, fördelade på olika delar av skolgården.
- Schemaläggning av personal på samtliga raster.
- Pedagogiska samtal.
- Spontana samtal, som lyfter fram problem och synliggör, uppmuntras av personalen.
- Vid terminsstart ägnas extra tid till det sociala arbetet i klassrummet eller elevgruppen.

Förskola

- Förskolan arbetar aktivt med värdegrundsarbetet (omsorg, inflytande, delaktighet, hälsa och trygghet). Barnobservationer, reflektionssamtal är några av de metoder som används. Värdegrundsarbetet följs upp kontinuerligt, både i barngruppen och i arbetslaget.
- Förskolan fördelar barngruppen i mindre grupper under dagen och pedagogerna är alltid närvarande.
- Förskolans undervisning verkar ständigt för trygghet och trivsel och i utbildningen används olika förebyggande material, till exempel Kompisböckerna.

Ansvariga:

Pedagoger och rektor

Rutiner för akuta situationer

Policy:

Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling eller mobbing på Svenska Skolan i Lissabon.

Ingen ska känna sig utanför. Alla ska känna att det finns någon att leka/vara med.

Alla ska känna sig trygga.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling:

Vuxna är ute på alla raster. De områden som pekats ut i elevernas trivselenkät bevakas extra noga.

Alla vuxna är skyldiga att agera om denne ser något som den uppfattar som avvikande.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:

Rektor Lena Falk

Lena.falk@escolasueca.pt

Skyddsombud, Madelene Lund

Madelene.lund@escolasueca.pt

Kartläggningsrutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan/andra elev/elever:

- 1) Den vuxne (personal, förälder, besökande) som ser, upplever eller blir varse kränkningen på annat sätt, ska genast ingripa eller vidtala pedagog eller rektor. I och med det blir det skolans skyldighet att utreda händelsen.
- 2) Elevens mentor/förskollärare samt rektor informeras.
- 3) Två vuxna pratar enskilt med den utsatte eleven för att denne ska klargöra vad som har hänt. Samtalet dokumenteras.
- 4) En vuxen samtalar med de/den elever/eleven som har utfört kränkningen. Samtalet dokumenteras. Om det visar sig att kränkningar skett:
 - Den vuxna förklarar för de elever som har genomfört kränkningar att detta inte får förekomma på vår skola och accepteras inte. Gör upp en plan om hur detta ska upphöra. Bestäm en tid för uppföljning en vecka senare. Dokumentera samtalen och informera rektor
 - Kontakta inblandade föräldrar för att berätta om vad som har hänt och vad som har beslutats. Dokumentera samtalen.
 - Meddela rektor vad som beslutats
 - Observera eleverna.
 - Uppföljande samtal hålls med eleverna samt två vuxna. Föräldrarna delges information om detta. Dokumentera samtalen.
 - Eleverna hålls under uppsikt.
 - Om kränkningarna/trakasserier inte upphör kallas de som har utfört dessa till samtal med rektor och mentor tillsammans med vårdnadshavarna. En handlingsplan upprättas. Samtalet dokumenteras.
 - Handlingsplanen följs upp enligt överenskommelse. Även detta dokumenteras.
 - Rektor hålls löpande informerad under processens gång.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal:

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor informerar vårdnadshavare.
3. Rektor ansvarar för att utredning görs.
4. Rektor informerar styrelse.

Rutiner för uppföljning

- a. Samtal förs med berörda parter.
- b. Samtalen dokumenteras.
- c. Rektor ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas. Dessa åtgärder bör leda till långsiktiga lösningar.
- d. Åtgärderna dokumenteras.
- e. Rektor följer upp ärendet med elev och vårdnadshavare.
- f. Vid upprepad upplevelse av kränkande behandling från personal, följer rektor upp ärendet.
- g. Utredning och åtgärder dokumenteras.
- h. Uppföljningen dokumenteras.
- i. Styrelsen hålls informerad

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev:

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Rektor informerar vårdnadshavare.
3. Rektor ansvarar för att utredning görs.
4. Rektor informerar styrelsen.

Rutiner för uppföljning

- a. Samtal förs med berörda parter.
- b. Samtalen dokumenteras.
- c. Rektor ansvarar för att lämpliga långsiktiga, åtgärder vidtas.
- d. Åtgärderna dokumenteras.
- e. Rektor följer upp ärendet med personal, elev och vårdnadshavare.

- f. Utredning och åtgärder dokumenteras.
- g. Uppföljningen dokumenteras.
- h. Styrelsen informeras om utfall

Rutiner för dokumentation

Ansvarig för all dokumentation är rektor. Rektor ska se till att rutiner för dokumentation finns och att personalen är medveten om att dokumentation ska göras.

Ansvarsförhållande:

All personal är ansvarig för alla barn.

Den vuxne som ser en kränkning eller blir varse detta på annat sätt, ska genast ingripa.

Personalen är ansvarig för att följa rutinerna enligt Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rektor är ansvarig för att Plan mot diskriminering och kränkande behandling är förankrad hos personalen.

Rektor är ansvarig för att planen uppdateras årligen.

Samtliga indikationer på diskriminering eller kränkande behandling utreds enligt planen.

Bilaga 1

Innebörden av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

De begrepp som används i de allmänna råden och kommentarerna kommer från både diskrimineringslagen och skollagen. Centrala begrepp definieras i bilaga 1. Det är viktigt att alla som arbetar i verksamheterna har kunskap om innebörden av begreppen för att förstå de allmänna råden samt för att kunna bedriva ett effektivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller

ålder.² Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.³ Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.⁴

2. 1 kap. 4 § diskrimineringslagen.

3. 6 kap. 3 § skollagen.

4. Begreppet mobbning används i några av Skolverkets material men förekommer inte längre i författningarna. Eftersom Skolverkets utvärdering av metoder mot mobbning handlade om mobbning förekommer begreppet ändå.